

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor manjša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagoviljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Prestolni ogovor.

Cesar je včeraj popoldne sprejel obe delegaciji, in na pozdrave predsednikov odgovoril s prestolnim ogovorom, ki spada med najkrajše, kar jih je kdaj imel. Po vsi pravici se sklepa iz tega, da se od zadnjega delegacijskega zasedanja ni primerilo prav ničesar, kar bi uplivalo na razmerje mej našo monarhijo in drugimi državami.

Cesarjev prestolni ogovor se glasi:

Z odkritim zadoščenjem sem čul po Vašem prezidentu Mi izrečeno zagotovilo Vaše zveste udanosti in Vam zato izrekam Svojo toplo zahvalo.

Po zadnjem zasedanju dogodivša se smrt Mojega zvestega zaveznika Njega Veličanstva kralja italijanskega in Nje Veličanstva kraljice angleške Me je globoko užalostila.

S posebnim zadoščenjem zamorem tudi to pot opozarjati na nespremenjeno srčno razmerje z državama, ki sta z nami alijirani, kakor tudi na zaupno in vseskoz prijateljsko razmerje z vsemi državami in iz tega veselega političnega položaja izvajati opravičeno upanje na nadaljno ohranitev miru.

Lansko leto na Kitajskem nastale zmešnjave so povzročile potrebo, da so vlasti skupno nastopile v varstvo svojih ondotnih zastopstev in pripadnikov, kakor tudi v svrhu obnovitve rednih razmer v oni državi. Naša udeležba pri tej skupni akciji se je od vsega začetka držala tistih mej, ki jih določata na jedni strani stališče monarhije kot velesila, na drugi strani pa razmeroma majhni ondotni naši interesi.

Moja vojna uprava je, kakor kažejo predloge, omejila izdatke do skrajnosti. Poskusi za pridobitev novega materijala za topove se bodo še nadaljevali.

Bosna in Hercegovina bodeta kakor doslej svoje upravne stroške pokrivali iz lastnih dohodkov.

Zaupajoč Vaši patriotični uvidevnosti, s katero ste se lotili svojih nalog, želim Vašim posvetovanjem ugodnega uspeha in Vas od srca pozdravljam“.

Shod na Ponikvi.

S Ponikve ob južni žel., 21. maja.

Sto- in stokrat se je že naglašalo, kako nevarni so farovži in njih prebivalci duhovskega in posvetnega stanu občnemu družabnemu redu. Pristojne oblasti pa so bile gluhe in neme ter so tako neposredno s svojim nehanjem odobravale čestokrat nevarne eksperimente duhovske prepotence. Nedeljski shod na Ponikvi moral je zopet opozoriti pristojne oblasti, da zasledujejo z uprav paznimi očmi počenjanje naših duhovnikov.

Farovške zvijače.

Na Ponikvi se je delj časa raznašala govornica, da kani „katoliško politično in izobraževalno društvo v Šmarju“ — ki pravno niti ne obstoji — udreti v našo občino s svojimi zaslepljenimi kimovci. Predzadnja mariborska kavka „Gospodar“ je prinesel kratko, previdno sestavljeno potrdilo v tem. Naš dolgopeti, po svoji ljubezni do bližnjega (ga) občeznani kaplan je storil vse mogoče, da bi se shod obnesel čim sijajnejše. Prosjačil je gostilničarje za prostore, a je povsod pogorel. Ostalo ni drugega, nego farovž. Boječ se ogromne udeležbe samostojno mislečih kmetov, spremenila je farovška dvojica načrt ter razglasila po „Gospodarju“, da bo zborovalo le bralno, nepolitično društvo. S tem sta mislila odvrniti neizogibno blamažo. A računila sta brez drugih. „Slovenec“ od zadnjega četrtka je hotel celo natveziti javnosti medveda, češ, da se je zborovanje že 16. t. m. vršilo. Tudi to ni šlo. Farovž je preletaval strah, kaj bo.

Priprave na shod.

Da hočeta naša „Gospoda“ sijajno „zmagoslavje“ slaviti, o tem so čivkali vrabci na strehi. Podrepniki so agitirali in skrivnem. V petek ponoči bila je v Jerebinjeku pri Anzelnu zbrana družba kilavih fantov ter starih in mladih devic-podrepnic. Pleli so vence za slavolok in za zborovalne prostore. Bili so večinoma udeleženci slavne „farovške maškarade“. Da se ni govorilo o veri in o krščanskem življenju, ni treba

posebej povdarjati. Noč ima svojo moč, pravi pregovor. Zlasti slabo se je godilo tistim možem, ki so prišli pri farovških gospodih v nemilost. Podrepnice so jih mlele, kakor pes bolho, kadar jo zasledi v svojem kožuščku.

Postavili so slavolok, za katerega je dal Slomšekov Tonček smreke. Razobesili so tudi trobojnice in tako hlinili narodnost. Tudi streljali so pri sv. Ožbaltu. Skratka bilo je vse izborno pripravljeno za slovesen sprejem in za še slovesnejšo odhodnico številno pričakovanih duhovnih gospodov.

Nedelja, — farovski dan.

Pri prvi maši razkoračil se je na prižnici fajmošter ter tako nesramno zmerjal farane, da so zavednejši možje in žene že v cerkvi preklinjali duhovnike, ki delajo tako po nepotrebnem zdražbo in prepir. Podrepnice pa so jele jokati, ko so začule župnikovo grožnjo, da pojde iz Ponikve, ako ne bodo plesali, kakor jim on žvižga. Maševal je s tako jezo, da ni niti najpobožnejša ženska mislila, da je to sv. daritev. Najhuje se je zaletaval fajmošter v dva ponikovska rojaka ter v občinsko slugo. Naj bi mu ostali do sodnega dne v želodcu, da ga zatožijo pred božjim prestolom grde krivice in zlorabe sv. mesta.

Zunaj cerkve je bil po maši čuden prizor. Vse je kričalo in preklinjalo duhovnike, ki ne dadó božjega miru.

Pri deseti maši je čutil tudi kaplan potrebo psovanja. O, ko bi bil molčal! Kake šale so zbijali ljudje iz njega, ve le tisti, ki pozna našega „Herrgottschnizlerja“.

Tako je bilo torej vse pripravljeno.

Shod — razgnan.

Farovški gospodje se smatrajo za vzvišene nad vse postave in predpise. Ker ni moglo „katoliško politično društvo“ napovedati shoda — ker ne obstoji — fingirali so naše bralno društvo. V svoji nadutosti pa niso niti shoda prijavili, češ, nam je tako vse dovoljeno. Ob treh se prične shod. V svoji farovski nemarnosti niso niti izvolili predsed-

nika shodu. Govoril je prefekt Korošec iz Maribora ob burnem ugovarjanju o vseh mogočih in nemogočih, gospodarskih in o političnih stvareh. Sploh to ni bil shod, ampak tolpa zaslepljenih kmetov, nešetih žensk in otrok. Bog jim grehe odpusti!

Okrajno glavarstvo je ukazalo županu Josipu Mlakarju, da razpusti brez-pogojno shod in razžene v potrebi ljudi s pomočjo orožnikov. Ko naznani župan prefektu Korošču glavarstveni ukaz, polasti se šestero navzočih duhovnikov tako presenečenje, da so jeli po kratkem oddihu doslovno besneti. Tudi ljudstvo je jelo na migljaj duhovnikov upiti in upili so vsi, možki, ženske in otroci, samo da je bilo upitje in nekaj za smeh. Upili so tako, da se je čulo četrť ure daleč, in pri sv. Ožbaltu so popovci baš v tem trenutku iz nevednosti jeli streljati — odhodnico.

Popoldne so dobili še devet kilogramov smodnika iz Poličan, da bi na večer streljali — a kako so bili tihi!

Naš kaplan se je celo predrznil župana, ki je nastopil kot uradna oseba, na skrajno surov način zmerjati. Ker je ljudstvo menilo, da je kak kaplanček več kakor župan, se ni hotelo precejraziti in morala je priti žandarmerija v farovž in ga očistiti. Ženske in otroci so v nepopisnem strahu zbežali v cerkev in tamkaj ostali do večera. Pred farovžem pa so možki in fantje tako preklinjali, kakor bi se šlo za stavo. Vinjeni farovski podrepniki so upili, da je bilo veselje. Duhovniki so odprli na farovžu okna in bodrili (!) razgrajalce. Prav nesramen je bil župnik, ki je ozmerjal redarja, katerega so hoteli potem nekateri dejanski napasti. „Strijo Tine“, ki je, prišedši z božje poti, prisopihal še le proti koncu, se je oklenil v farovžu vinčka ter imel kot „farovski maček“ čast sedeti v družbi s farovškim kočijažem, Slomšekovim Tončekom, pri „gospodih“. Polagoma se je ljudstvo razšlo. Posledica tega shoda bodo za nekatere občutne.

Ubogi kmet, ki se daš zapeljavati!

LISTEK.

Asenat.

Češki spisal Julij Zeyer.

Bilo je v petem letu obilja, dve leti pred pričetkom leta lakote, ko je Faraon, — velevši, naj Jožefa vozijo v drugem vozu ter določivši, naj mu kličejo vsi: „Priklonite se, priklonite se!“ — govoril Jožefu tako-le:

„Odpotaj v deželo On in reci vladarju, katerega zlati tron nadkrijuje le moj prestol, naj ravna s Teboj po pogodbi, sklenjeni v mojem svetu, in spoznal bodeš iz tega velikost moje radodarnosti ter globočino moje ljubezni do Sebe, ki si rešil egiptsko deželo in vse njeno ljudstvo.“

Tako je govoril Faraon, in Jožef je odpotoval v deželo On.

Intal v onem času je vladal v tej deželi knez, čegar ime se je v teku stoletij pozabilo, njegova hči pa se je zvala Asenat, in njeno ime se ni pozabilo, kajti izvolil jo je gospod usod. Asenat ni živela pod streho svojega očeta in svoje matere, ampak v marmornatem, barvo izpreminjajočem stolpu, ki je stal nasproti palače vladarja dežele On. Stolp pa sta ločila od

kraljevega bivališča vrt, kjer so bujno rastle tamarinde in vrtnice, pápyr in palmine skupine, in v katerem je bilo mnogo umetno narejenih, z modrovišnjevim ter rožnatim lotosom pokritih jezer, ter visok, iz sivega granita narejen zid, v katerem je bilo vzdanih petero bronastih velikih in mogočnih vrat, skozi katera so dohajali prišleci, zid, ki je združeval stolp in ort v velikansko celoto, polno kraljevskega sijaja.

Tako je živela Asenat, dasiravno s svojim očetom, vendar ločena, kakor v puščavi, in še nihče ni videl njenega obraza razen očeta ter sedmero devic, lepih kakor sedmero planetov, ki so živlele z njo v stolpu ter ji stregle.

Ukazovala je po svoji lastni volji Asenat, in vse, kar se je dogodilo, se je zgodilo po njeni lastni odločbi ter odredbi. Sveta ni hotela niti videti niti kaj o njem slišati, in noben možki, razen očeta, še ni gledal njenega obraza. Govorilo se je, da je njen ponos istotako velik, kakor je velika njena lepota, vsled katere je slovela po vsej egiptski deželi.

Sicer je še nihče ni videl v bližini, vendar je bilo znano, da je njena lepota bleščala dan hoda daleč po deželi, ako je stopila na ploščato streho svojega stolpa, in da si je strmeči popotnik, kateremu je

jemalo vid, čudeč se, ne poznavši vzroka, držal roke pred očmi ter obrnivši se proti oni strani, od koder je prihajal blišč, zavzet vprašal:

„Katera nova zvezda je vzšla na temnem azurju egiptskega neba?“

Toda le redkokdaj je stopila Asenat na ploščato streho svoje hiše. Najraje je samevala v sobi, kateri je bila najoddaljenejša, vglobljena v mistične globočine svojih nedoločnih slutenj zagnanega hrepenenja ter v molitev, katero je bolj čutila nego jo izgovarjala. V tej sobi je stala njena zlata postelj, okoli katere so bili postavljeni kipi bogov in njim posvečeni simboli: Amon in njegova gos, Maut ter njen orel, Tah ter njegov jastreb, Hator in njena krava, Oziris in njen oven, Thot s svojim ibisom, Anubis s svojim šakalom, Gor-m Chut s svojo sfingo. In oči vseh teh bogov in njim posvečenih živalij so bile uprte v zlato postelj, kjer je navadna sedela Asenat v svoji nepremičnosti in krasoti, liki idol, kopajoč se v magičnem žaru, ki je odseval iz pogledov teh bogov, ter potaplajoč svojo dušo globoko v proroške sanje, v katerih je gledala svojo nadzemsko slavo in blaženost v nedoločni prihodnosti. To osvobojenje od vsega zemskega in vsakdanjega imenovali so nepoučeni ter po-

vršno in hitro sodeči ljudje prevzetnost in ošabnost. Največjo čast in češčenje je izkazovala Asenat bogu Ra, čegar soha je stala obrnjena proti solnčnemu vzhodu. Asenatin rod je bil po prastarih sporočilih izhajal iz tega božanstva

Saj se je govorilo, da je nekdanji vladal Ra kot umrjoč mej umrjočimi, a ti so se uprli v svoji ošabnosti proti njemu in se dvignili proti svojemu bogu in kralju. Na to je zbral Ra v nekem velikem templju v deželi On vse bogove k posvetovanju ter govoril žalosten:

„Le pogledjte človeški rod! Ustvaril sem ga, a sedaj me zaničuje, moja potrpežljivost je pri kraju! Kaj naj storim s človeštvom?“

In Tefnut, boginja z glavo divje, osvetoželjne levinje, prevzela je posel maščevanja in začela človeški rod korenito trebiti. Unel se je strašen boj, da je kopala Tefnut več nočij svoje noge v potokih človeške krvi. In bogovi so napolnili s to krvjo sedem tisoč posod, katere so neali pred boga Ra, kateri se je zgrozil, obšlo ga je usmiljenje in prisegel je, da ostanku umrjočih prizanese. Tako je bil rešen človeški rod popolnega pogina.

(Dalje prih.)

Resni in smešni prizori.

Prišedši od prve maše, kričale so nekatere žene nad svojimi možmi in otroci, ker berejo „Rodoljuba“, in ker so se od vere odpovedali. V mnogih hišah je nastal med zakonskimi prepri in kreg. To so posledice političnih, hujskajočih pridig.

Po shodu so se zbirali ljudje v gručah. Eni so preklinjali, drugi zabavljali, tretji grozili, skratka, vse je šlo križem. Kaj tacega še Ponikva ni videla. Posvečuj praznik, veli božja zapoved. Duhovniki pa so krivi, da se je nedelja oskrunila na najgrši način. Žalostno.

Pri eni gruči pridiga „kotunjski kapucinar“ Krištanov Jur. Fant ima veliko „Gospodarjeve“ slame v glavi.

Na kamnu, raz katerega se prekljuje, je pridigal tretjerednik Štunf Smeh.

Tam pred farovžem sta se drla kmeta V. iz Dol in K. iz Luterij. Prvemu se je bilo tako zaletelo, da je komaj dobil „štimo“ nazaj, drugi pa je bil ves penast. Čuden mož ta K. Enkrat zabavlja čez farje, in ve za vsacega, ki ima kakega otroka. Kadar pa je z duhovniki, loputa po liberalcih. Nekje v gostilni je hreščal K. iz Zagaja. Iz njega je gostilno vino. Bog mu razsvetli pamet! Pepevnak je bil seveda tudi zraven. Mh, mh, mh in še mh, je vokal ta „aube“. Nekaj podrepnikov je tako nabrusilo pete, da so čisto razpehali župnikovo ogrado.

Jaknova Mica, stara devica in prednica ponjukovskih tretjerednic, pristopi k juristu Zabukovškemu ter pravi jokaje: „Vi ste tega krivi, vi krivoverec, sram vas bodi, na dnu pekla vas bo hudič trgal. Zabukovšek odgovori: Mica, le tiho bodi, saj bova skupaj. Mica se prekriža in zbeži. Urnebesen smeh okolistoječih.

Župnik je tekal po farovžu in bridko jokal. Prav se mu zgodi! Oznanjaj božje nauke, za druge pa se ne brigaj!

Prefekt Korošec je tolažil babnce, da priredijo kmalu drug shod, na katerega pride — pet kanonikov iz Maribora. Dobro došli!

Nedeljski shod na Ponikvi je bil, kakor rečeno, pomenljiv. Tu so se oblasti prepričale, kakšni so duhovniki. Ne bojijo se ne laži, ne zavijan; postave in predpisi so jim deveta briga. Čutijo se neomejene gospodarje. Kadar se jim stopi na prste, ne zmenijo se niti za kazensko prepovedana dejanja, vse jim je dobro došlo, da le dosežejo svoj namen, namreč, da ohranijo ljudstvo nezavedno in pod svojo komando.

Kaj bi se lahko na Ponikvi zgodilo, da ni bilo okr. glavarstvo za časa na pretečo nevarnost opozorjeno. Bati se je, da spustijo farovski drugje svojo jezo na svoje nasprotnike.

S tem shodom se bomo še bavili, ko se sodno dokonča zadnji akt.

V Ljubljani, 22. maja.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je v včerajšnji seji dognala generalno debato o investicijskih predlogih ter skoro soglasno sklenila, začeti takoj podrobno razpravo. Proti podrobni razpravi so glasovali samo nekateri češki radikalci. Vzlic pozni uri se je še včeraj dognala podrobna razprava o členu I. investicijske predloge. V generalni debati sta najzanimivejše govorila Kaftan in Dobernig. Pri specialni debati je Perić zastopal dalmatinske interese, zahtevajoč, naj vlada izdela in v prihodnjem zasedanju državnega zbora predloži investicijski program za Dalmacijo. Berks je govoril o podržavljenju proge Celje-Velenje in o zgradbi železnice od te proge v Domžale. V včerajšnji seji je ministrski predsednik odgovarjal na neke interpelacije, mej drugimi na Biankinijevo interpelacijo glede iztiranja avstrijskih državljanov iz Transvaala. Ministrski predsednik je rekel, da postopanje Angleške ne nasprotuje mejnarodnemu pravu, da pa je zahteval odškodnino za tiste iztirance, katerim se ni dalo toliko časa, da bi bili svoje zadeve uredili. Dobili se ne bodo ničesar. Danes ima zbornica dve seji. Prva bo trajala do petih popoldne in se bo v tej razpravljalo o investicijski predlogi, druga se začne ob sedmih zvečer in pride na razpravo zakon

o uvedanju deveturnega delavnika v rudnikih.

Učiteljski disciplinarni zakon.

Učni odsek poslanske zbornice je včeraj imel generalno debato o predlogih, da se sklene disciplinarni zakon za učitelje. Predlog Seitzjev je bil odklonjen in se je sklenilo, vzeti predlog grofa Stürgka za podlago specialni razpravi. V debati se je z več strani ostro obsojalo sistematično preganjanje učiteljstva, ki so ga uprizorili klerikalci. Seitzjev predlog, da se proti učitelju zaradi njegovega postopanja zunaj službe ne sme disciplinarno postopati, je bil odklonjen, sprejet pa je bil s 13 proti 12 glasom predlog Pacherjev, da se proti učitelju zaradi izvrševanja njegovih političnih pravic ne sme disciplinarno postopati. Kielmansegg je gotovo v omedleavico padel, ko je to slišal.

Penzijsko zavarovanje zasebnih uslužbencev.

Vlada je včeraj predložila poslanski zbornici zakonski načrt o penzijskem zavarovanju privatnih uslužbencev. Po tem načrtu se morajo zavarovati vsi tisti uslužbenci, ki dobivajo mesečno ali letno plačo, in sicer najmanj 600 kron na leto. Zavarovane dobi s tem pravico do rente, ako postane za delo nesposoben, in pravico do podpore, ako je brez službe. Tudi se preskrbe vdove in sirote. Zavarovanci bodo morali plačevati premije, a tudi delodajalci bodo morali prispevati.

Vojna v Južni Afriki.

O položaju na južnoafriškem bojišču trdi Reuterjev specialni izveščitelj: S tem, da je general Blood šel proti severu, je večina Burov bila pognana proti zapadu. Tam jih je okrog Zoutpangorovja le še malo. Delarey zbira razgane Bure in pridružujejo se mu tudi tisti, ki so pri Ermeloo u zapustili Botho. Delarey organizira dobivanje konj iz Oranje kolonije. V varstvo železnice se je zgradila utrdba, valed česar je zdaj 6000 moč angleške armade na razpolaganje za vojne operacije. Na zapadu železnice se nahaja še več malih burških čet. Zadnjemu maršu Deweta se angleški korespondent ne more načuditi. — Novejše vesti iz Midelburga javljajo, da se zbirajo Buri v velikih množinah pri takoiimenovanih Bourgorah, in da je mnogo burških oddelkov, ki štejejo po 1000 do 1500 mož prekoračilo reko Oranje.

Dopisi.

Iz Šmarja pri Jelšah, 20. maja. Vesti iz Ponikve in iz Šentvida o političnih, hujskajočih pridigah ondotnih farjev ter neumno razsajanje šmarskega kaplana silijo nam pero v roke, da se obračamo do našega škofa s pozivom, naj bi on kot višji pastir na licu mesta poizvedoval o vzrokih farovškega besnenja. To je škofova sveta dolžnost. A škof naj se ne zadovolji s samimi pismenimi poizvedbami pri župnikih, ki ga bodo brez dvoma brdo nalegali in se delali popolnoma nedolžne. Škof naj se marveč potruži v te tri župnije, naj se popraša pri ljudeh, o svojih kaplanih in župnikih. Prepričani smo, da zve uprav neverjetne stvari.

O šmarskem kaplanu Krohnetu zve n. pr. neke „ovetove“, ki tudi njemu ne bodo dišali.

Šentviškega župnika bo moral v red spraviti, ako mu je le količkaj do duš in do ljubega miru. Zvedel bo, da nima para v celi škofiji.

O ponikovškem kaplanu pa smo že slišali in brali take reči, da bi moral kaplan, ako je le petina resnica, marširati v samostan. Tudi župnik je postal kamen, ob katerega se ljudstvo spodtika.

Če ne napravi škof kmalu reda in odstrani vseh ovir miru, govorili bomo v splošnem interesu tako brezobzirno in tako glasno, da se nas bo moralo slišati. Duhovnik oznanjaj v cerkvi božjo besedo in samo to, vse drugo naj pusti na miru, ker nihče ne mara, da bi se vanje vtikal. Aut — aut.

Pomoči prosimo!

20. dan tega meseca je bil za Gorenjo vas osodepoln. Po nepredvidnosti otrok baje je nastal pri posestniku Hrovatu na hlevu ogenj okrog jedne ure popoldne. Širil se je tako hitro, da je bil v četrt ure večji del vasi v plamenu. 27 hiš ter kakih 15 hlevov

in kozolcev je gorelo na enkrat dasiravno so prihitela na pomoč poleg domačega in poljanskega gasilnega društva, še ona iz Žirov, Škofje in Stare Loke. Rešiti se ni moglo nobene stvari. Zgorelo je tudi veliko živine, že samo posestniku, kjer je nastal ogenj, 13 repov goved in 6 prašičev. Škoda je velikanska. Ceni se nad 100.000 gld. Posestnikov je bilo le malo zavarovanih in še tisti za neznatne svote. Beda je velikanska, še večji pa obup. Kakih 150 ljudij je brez strehe in brez živeža. Nujna pomoč je prepotrebna. Zato se obračamo nesrečni s prošnjo do vseh g. deželnih in državnih poslancev, da bi se nujno zavzeli za nas, tako hudo prizadete, in nam izvojevali kako podporo.

Gorenja vas, dne 21. majnika 1901.

Nesrečni pogorelci.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. maja.

— Ironizirani dr. Šusteršič. Njegovo Veličanstvo presvetli cesar je včeraj pri sprejemu delegacije ogovoril tudi vedno usiljivega dr. Šusteršiča. Ignorirati ga skoraj ni mogel, saj je dr. Šusteršič — žalostna nam majka — jedini slovenski član delegacije, jedini, če tudi ne vredni zastopnik slovenskega naroda v tej korporaciji. Dejstvo, da Nj. Veličanstvo presvetli cesar z drom. Šusteršičem ni hotel govoriti o političnih rečeh, nego ga vprašal za letino, je obudilo pozornost. V političnih krogih se cesarjeve besede tolmačijo kot ironija, češ, cesar je s tem, da je vprašal za letino, ki je vender odvisna v veliki meri od naravnih in umetnih gnojil, hotel namigniti, da so mu znane Šusteršičeve manipulacije z umetnim gnojilom, imenovanim žlindra. Že to, da je presvetli cesar, dasi le od daleč, namignil na žlindro, kaže, kako mnenje vlada glede dr. Šusteršiča v najvišjih krogih.

— Volitev v bolniško blagajno ljubljansko. Nekateri delojemalci in delodajalci so se letos začeli zanimati za gospodarstvo pri bolniški blagajni. To je umevno, saj gre za njihov denar, umevno toliko bolj, ker se je izvedelo, da si pusti načelnik Kregar dovoljevati po več sto goldinarjev nagrade, da je dr. Šusteršič zaračunal za neko tožbo 1200 kron, da se gotovi ljudje na bolniške stroške vozarijo po gostilnah, in še več družih lepih reči. Šlo se je samo zato, da bi tisti delodajalci in tisti delojemalci, ki do Kregarja in njegovih pristašev nimajo zaupanja, mogli dobiti jasen vpogled, kako se opravlja iz delavskih žuljev nabrani denar. Toda klerikalci se boje kontrole. Kar mrzaj jih trese, kadar pomislijo, da bi jim mogel kdo drugi, ki ne spada k ožlindrani klikki, v karte pogledati. Napeli so torej vse moči, da bi ostala blagajna klerikalna domena. Kako so postopali, to kaže dejstvo, da je magistrat moral razveljaviti volitve delegatov iz skupine delojemalcev, ker so klerikalci nezakonito postopali. Vršile se bodo torej nove volitve. Pozor delojemalci, če nečete, da pojde vaš denar za Šusteršičeve ekspenzare in Kregarjeve nagrade!

— Izgubljen duhovnik. Imeli smo že večkrat priliko omeniti tistega nesrečnega duhovnika, ki je imel zaradi pregreškov zoper pravost opraviti s sodišči in je pred nekaj meseci bil prignan po odgonu v Ljubljano. Od tedaj se nam je o njem še marsikaj sporočilo, toda mi tega nismo priobčili, ker imamo prepričanje, da je ta vveskoz perverzni duhovnik bolan na umu in da ne zasluži obsodbe, ampak usmiljenja, in ker smo pričakovali, da ga bodo duhovniki vendar preskrbeli na ta ali oni način. Ko je bil tisti duhovnik po odgonu prignan v Ljubljano, smo naravnost pozivali duhovščino, naj zanj kaj stori. „Slovenec“ je takrat širokoustno odgovoril, da bo duhovščina že preskrbela tega nesrečneža tudi brez naših opominov. Toda duhovščina še do današnjega dne ni ničesar storila in nesrečnik se še zdaj klati ves strgan po deželi in berači od hiše do hiše. Zadnji čas se je mudil na Posavju. To je pač škandal. Odkrito povemo, da je nas za vso duhovščino sram, da pusti svojega duhovskega sobrata, ki spada prav za prav v blaznico, da se klati po deželi in se žganja pijan valja po jarkih ter uganja vsakovratne nepristojnosti. Kaj ni

mate toliko stanovske časti v sebi, da tacega človeka pustite, da Vam dela sramoto?

— Rudniška ljudska šola v Idriji. V današnji številki uradnega lista čitamo glede te šole: „C. kr. poljedelsko ministrstvo je odredilo, da je v prihodnje točno izpolnjevati od c. kr. okrajnega šolskega nadzornika izdano odredbo, po kateri je razen nemškega jezika tudi druge predmete, zlasti računstvo, naravoslovje, zemljepis in zgodovino obravnavati v nemškem jeziku.“ — Kaj pa to pomeni? Prosimo pojasnila!

— Preprečeni shod na Ponikvi. Včerajšnji „Slovenec“ jo je spet zadel s svojim dostavkom k telefoničnemu poročilu o shodu na Ponikvi. „Slovenecovo“ uredništvo si je dalo zaradi shoda na Ponikvi napraviti telefonično zvezo s tem krajem, ker doseđaj še nam ni znano, da imajo na Ponikvi telefon. V dostavku se „Slovenec“ po svoji navadi laže o shodu in prištevava vse tiste, ki so bili navzoči, v vrste svoje stranke. Ne bo šlo. Čegavi pa so bili tisti, ki so Korošcu govarjali in vpili, naj se pobere duhovniki stran in naj ne delajo združbe med ljudstvom. Duhovniki so morali pred razburjenim ljudstvom bežati in se zakleniti v farovž. Domačemu župniku se je neki huda godila. Sedaj so vsega krivi liberalci in ponkovski župan. Nekdo mora biti kriv, da se je z vsem cerkvenim pompom uprizorjeni shod bralnega društva izjalovil. Tega seveda duhovniki ne bodejo povedali, da je njihova neumnost in njihova brezobzirnost na državne zakone vsega kriva. Lažje je reči, da so liberalci vsega krivi in to tudi nevedno ljudstvo lažje verjame. Saj se poznamo! Ponkovski župan Jože Mlakar se je vedel povsem pravilno in tisti duhovniki, ki so ga žalili, bodejo že zvedeli, pri čem so. Tudi za njih veljajo postave. Dejstvo je, da je bil shod na Ponikvi razgnan in da so jo skupili tisti, ki so jo iskali. Kdor veter seje, bode žel vihar.

— Poslovanje nepotrjenega društva. Čujemo od zanesljive strani, da še pravila katoliškega političnega in izobraževalnega društva v Šmarji pri Jelšah niso potrjena. Hipomane vemo, pri čem da smo. Imenovano društvo je imelo dne 21. m. m. v Šmarji svoj „glavni“ shod, ki je bil vsakomur pristopen, ki pa ni bil prijavljen. Na istem shodu se je društvo ustanovilo in je bil predsednikom izvoljen šmarški kapelan gospod Krohne. Isto društvo je imelo dne 12. t. m. v Šmarju odborovo sejo, isto društvo je napovedalo za 19. t. m. na Ponikvi shod. Isto društvo bode baje zborovalo v prihodnje nedelje v Šmarju in ravno isto društvo je nedavno temu izreklo potom „Slovenca“ svojo zapupnico dr. Žlindri. In to društvo še baje ni oblastveno potrjeno?! To društvo pa se sme gerirati kot ustanovljeno?! Kaj pravi k temu slavno c. kr. okr. glavarstvo v Celji oziroma visoko c. kr. namestništvo v Gradcu? Imajo li duhovniki, ki nastopajo kot hujskači, take predprave? Prosimo pojasnila!

— Uljuden poslanec je dekan Žičkar, ali kaj? V nedeljo 12. t. m. se je mudil na Ponikvi in kmetje so ga prav prijazno pozdravljali ali on jim še odzdravil ni. Kmetje so se povpraševali, če ima ta gospod ptiča pod klobukom, da se ne odkrije. Tako spoštuje kmetjski poslanec kmetjske volilce!

— Kako se opravlja cerkveno premoženje, o tem bi se lahko prepričala politična oblastva na Ponikvi. Župnik Kreft se pač briga za vse drugo, samo za red o cerkvenih računih in v cerkveni blagajni ne. Farovška poslopja so vsa raztrgana in popravka potrebna, toda v kasi ni denarja. Kam gredo zapuščine in volila? Nad dve leti menda že nima cerkvena blagajna cerkvenega ključarja in drugi že posluje nad jedno leto neopravičeno, ker mu je potekla doba njegove službe. Cerkev sploh nima blagajne in ključar ne ključev do te blagajne. Postava (zak. 7. maja 1874.—1850. drž. zak. št. 38) nalaga političnim oblastvom dolžnost, da nadzorujejo, kako se cerkveno premoženje opravlja. Ali se je to kedaj zgodilo na Ponikvi? Naj le pride kdo nadzorovat in naj zasliši cerkvenega ključarja in občinske odbornike, radovedni smo, kaj bode izvedel. Naj le pride sedaj po shodu bral-

negi družtva gledat cerkveno blagajno. Našel bode najbrže tisto, iz česar je Bog svet ustvaril.

— **Sramotna denunciacija.** Občinski odbor v Ormožu je s posebno resolucijo zahteval odstranitev okr. sodnika g. dr. Preskerja iz Ormoža, češ, da je napravil na sodišču napis, na katerem je slovenščina na prvem mestu, da je pri državnozbornski volitvi glasoval s Slovenci proti častnemu občanu ormoškemu, da je imenoval Slovenca dr. Omulca kuratorjem nekega pristaša nemške stranke, in da je nekemu slovenskemu otroku, ki obiskuje nemško šolo, rekel, da naj ga pozdravlja slovensko. — Ne vemo, ali so ormoški mestni očetje res tako zabiti, ali se le delajo take, če mislijo, da se jim radi tega sklepa ne bo ves svet smejal. Obč. odboru se je pridružil tudi krajni šolski svet, ki je dr. Preskerja denunciral pri nadsodišču, češ, da podkupuje avtoriteto učiteljev, ker je zahteval, naj ga slovenski otrok slovenski pozdravlja.

— **Učiteljem-kolesarjem, učiteljicam-kolesaricam!** Iz učiteljskih krogov se nam piše: Na Bledu, tem rajskem kotičku naše Slovenije, zborovala bode letos naša dična „Zveza“. Mnogokateri tovarišev in tudi nekatere tovarišice bodo zasedli oziroma zasedle svoje jadrne konjičke — bicikle in hajd na Gorenjsko. Gotovo se nas bode zbralo lepo število kolesarjev, katerim se najbrž pridruži venec dražjih starih kolesaric. Oj veselja, ko bomo sukali svoja kolesa po krasnej cesti ob bistri Savi, ko bomo zrlili lepo razcveteno gorenjsko dolino, obrobjeno z od snega pokritimi v nebo se spenjajočimi gorskimi velikani. Seveda, če nam Bog dežja, viharja, bliska in groma ne bode kazil našega potovanja. Predlagal bi v svrhu skupne vožnje, da bi se vsi oni, ki kolesamo skozi Kranj, v tem mestu se zbrali in se od tod skupno vozili na Bled. Od g. tovarišev v Kranju ali bližnji okolici je gotovo kateri kolesar in ta naj bi v prihodnji številki „Slov. Naroda“ naznanil zbirališče (znabiti „Čitalnica“) in čas odhoda — najboljši bi bilo ob 2. ali 3. uri popoldan v soboto. Pa še nekaj menim. Ali bi ne bilo dobro, da bi kolesarji-učitelji in kolesarice-učiteljice se skupili tudi v skupno kolesarsko društvo. To društvo naj bi prirejalo skupne izlete in potovanja po naši domovini kakor tudi izven iste. Dohodki, katere bi društvo imelo, naj bi se pa porabili v nakup zemljevidov, specialnih kart, biciklistično-strokovnih knjig, popisov, popisov krajev in pokrajin — nadalje v podporo članom ki potujejo itd. Zemljevidi, knjige itd. se bi lahko proti primernemu donesku izposojevale. Skupna potovanja bila bi velike važnosti, ker imamo vsi iste interese in ista naziranja, tedaj bi med potmi si lahko skupno ogledovali šole in druge nam zanimive zavode. Vsa bi dobil od društvenega vodstva imenik vseh članov in to bi mu dobro služilo. Prišedši v kraj, kjer bi našel kolesarja-tovariša, kolesarico-tovarišico, bi pri istem oziroma isti, gotovo bolje bil sprejet kot drugje in recimo, da se mu kaj zgodi pri kolesu, bi saj vedel kam se naj obrne. Glede na to predlagam, naj se na Bledu zbrani učitelji-kolesarji in učiteljice-kolesarice o tej zadevi sporazumemo in pomenimo ter si izvolimo osnovalni odbor, kateri bi ukrenil vse potrebno. Kako hitro bi bila pravila potrjena se pa skliche občni zbor v Ljubljano. Potem bi naj pa občni zbori kolesarskega društva za učitelje in učiteljice bili vsakoletno ob enem z „Zavezinim“ zborovanjem.

— **ij** —
— **Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj** je imelo svoje zborovanje v četrtek, dne 9. t. m. v Gornjem gradu. Navzočih je bilo vključ slabemu vremenu polvoljno število. Dotičnikom, oziroma dotičnicam, kateri se najbrž v družbi tovarišev in tovarišic ne počutijo v krogu svojih, ampak so jim naša zborovanja predolgočasna, in bivanje v družbi kolegov premalo zabavno — naše obžalovanje. Po običajnem pozdravu predsednika g. Terčeka je razpravljajl g. Šijanec o telovadbi in posebno o poveljnem jeziku pri tej. Prav je povdarjal referent, da jednole materinščina naj ima prostora pri telovadbenem ponku v ljudski šoli. Pri nas je pa vse narobe, kakor da bi živeli še v antidiluvijalnem veku. Upamo, da je vendar katero zrno padlo na rodovitna tla; saj nam je delati po pedagogičnih na-

čelih, ne pa proti njim. Delegatom k letošnjemu zboru „Zaveza“ na Bledu sta se doletila gg. Koobek in Šijanec. Veselo znamenje je, da pristopa k našemu društvu vedno več podpornih članov, imamo jih že okoli 10, in vsi ti so pristopili šele v zadnjem času, odkar naše društvo in učiteljsvo napadajo razni klerikalni listi in lističi. Razgovarjalo se je še o marsikateri zadevi bolj lokalnega pomena. Po zborovanju smo v gostilni gosp. Mikuža še preživeli nekaj uric v veseli družbi tovarišev, tovarišic in nekaterih učiteljskih soprog. Prihodnje zborovanje bode meseca junija na Gorici blizu Kokarij Radovedni smo, ali nas bodejo tistokrat počastili oni, kateri niso radi v naši družbi, če tudi so našega stanu.

— **Uboj.** Blizu Celja so našli minoli četrtlet sredi travnika nezavestnega mladega kmetskega moža. Prihiteji ljudje so ga skušali pripraviti zopet k zavesti, toda vsi poskusi niso izdali nič in proti poldnev tistega dne je mladi mož umrl in mrtvaški ogleda je konstatiral, da je umrl naravne smrti, kajti ljudstvo je bilo mnenja, da se je bil preveč napil in da je umrl na posledicah alkohola. Stvar bi skoro zaspala in že so se pripravljali, da pokopljejo mrliča. Toda žandarmerijskemu vodji A. Mahovniku se je zdela stvar sumljiva. Preiskal je najnatančneje truplo in zapazil ie, da mu je lobanja vtisnjena in sicer tako, da tega vtiska nikakor ni mogel dobiti od padca. Prepričan je bil, da ga je nekdo ubil, in res je kmalu tudi dobil storilca, ki je zločin priznal. Ubijalec nesrečnika je bil cerkovnik iz Dobrne, ki je storil hudodelstvo iz ljubosumnosti, kajti imel je jako lepo ženo, s katero je imel ubiti fant baje ljubavno razmerje. Cerkovnikova žena zatrja, da o vsi stvari ničesar ne ve, da ni ničesar videla in ne slišala.

— **Istrski deželni odbor** je sklenil resolucijo, ki je res pravi unikum. V tej resoluciji zahteva, naj se krajevna imenovanja v Istri uredi tako, kakor so bila urejena z repertorijem primorske vlade z dne 31. oktobra 1818. Takrat je bilo vse uradovanje izključno laško. Vlada še vedela ni, da žive v Istri tudi Slovenci in Hrvatje ali se vsaj ni zato menila. Te čase si žele istrski Lahoni nazaj. Pa težko, da jih bodo še kdaj doživeli.

— **Volaričev spomenik.** V Devinu postavijo prihodnji teden skromen spomenik na grob rajnega slovenskega skladatelja in učitelja Hrabroslava Volariča.

— **Da ne bo zmote.** „Slovenec“ je včeraj priobčil naslednjo notico: „Poročil se je g. Josip Grošelj z gospodično Pajkovo“. Seveda vprašujejo ljudje, kdo sta ta g. Grošelj in ta gosp. Pajkova, saj je v Ljubljani več g. Grošljev in več gosp. Pajkovič. Da torej ne bo zmote, bodi konstatirano, da je g. Grošelj hlapec v „Kattoliški Tiskarni“, gospodična Pajkova pa je bila dolej mlekarica.

— **Barnum & Bailey.** V programu je dobro zastopan tudi šport. To stroko zastopajo sami znameniti strokovnjaki in strokovnjakinje. Med njimi je 16 championov, ki so bili že mnogokrat odlikovani. Dresiranih konj nastopi 70 nakrat. Tudi akrobatov imata Barnum & Bailey mnogo znamenitih in gojita sploh tudi vse tiste cirkuške stroke, ki so jih tudi največji drugi cirкуси morali opustiti, ker so dotični specialisti in specialistinje silno dragi. Kakor znano, bo predstava cirkusa Barnum & Bailey v Ljubljani dne 30. maja.

— **Ljudska kopel.** Od 5. do 11. maja letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 443 kopelij, in sicer: za moške 383 (pršnih 260, kadnih 123); za ženske pa 60 (pršnih 12, kadnih 48).

— **Povozil** je danes jutraj neznan kolesar v Komenskega ulicah 4letnega Rajmunda Turka, sina občinskega svetnika g. Josipa Turka. Deček je stal kraj hodnika, kar se pripelje kolesar in ga podere na tla. Kolo mu je šlo čez levo roko in čez trebuh. Deček je na roki poškodovan.

— **Na tla podrl** je včeraj zvečer neki kolesar-vojak v Cerkvčnih ulicah deklici Frančiško in Jožefo Sonc. Deklici sta se hudo prestrašili.

— **Osel se je našel.** V nedeljo jutraj so dobili na Tržaški cesti osla brez spremljevalca. Osel je sedaj v neki gostilni na Rimski cesti.

— **Pogreša se 12letni deček** Silvester Zajc, sin Ivana Zajca, krojača v Vidmu št. 24 občine Dol. Deček je dne 4. marca

t. l. šel v šolo v Dol in se ni več vrnil domov. Najbrže išče službe po svetu in berači. Deček je slaboumen.

* **Poučno potovanje.** Zagrebški učiteljski pripravniki so na svoji poučni ekakurzi v Benetke, pod vodstvom ravnatelj Karola Matice, ogledali si internacijonalno izložbo slik in kipov, kjer ima več stvari izloženih tudi Hrvat Bukovec. Kako pa z našimi učiteljskimi pripravniki?

* **Kraljica Draga.** V Belemgradu je vse mirno in smatra se afero kraljice Drage, ki ima samo dinastiški, nikakor pa ne političnega značaja, za dognano stvar. Toda nekaj skrbi vendar še vlado, kako bodo vso zadevo presojali v Rusiji, posebno kaj k vsemu temu poreče car, ki so ga že naprosili za botra. Neresnična pa je vest, da bo ministrstvo demisioniralo, kajti Vuić vživa popolno zaupanje kralja Aleksandra. Tudi o kakem razporu med kraljem in kraljico niti govora ni.

* **Milanov spomenik.** Iz Belega grada se poroča, da je tamošnji občinski svet votiral za Milanov spomenik 15.000 dinarjev. Ker so uspehi javne subskripcije jako izdatni, se bo kmalu začel spomenik izdelavati.

* **Kraljica Jelena.** V Rimu pričakujejo, da bodoči teden porodi italskanska kraljica Jelena. Dosedaj se je ponudilo kraljici do 5000 dojk. Dvorni zdravnik je izbral za dojkilko krasno, 23 let staro ženo, Magdaleno Conti, katera ostane pa samo provizorno na dvoru, kajti kraljica hoče svoje dete sama dobiti.

* **Papež — Krügerju.** Papež Lev XIII. je pisal predsedniku Krügerju pismo, v katerem ga lepo prosi, da naj dela na to, da se vojna v Južni Afriki čim preje že završi ter pri tem v prvi vrsti apelira na Krügerjevo krščansko mišljenje, obžaljujoč, da se tako brezkoristna vojna nadaljuje.

* **Afera Bruneau.** Zdaj se je, kakor se poroča iz Pariza, tudi abbé Bolo, ki se je živo zanimal za rehabilitiranje baje po nedolžnem obglavljenega abbeja Bruneaua, preveril, da so njegova prizadevanja bila neosnovana. Prosil je bil v tej zadevi za avdienco pri justičnem ministru, kateri pa se je odrekel, ko je spoznal, da so bile vse romantične povesti o usmrčenem duhovniku-morilcu izmišljene in zlagane.

* **Smrt poročne priče.** Na Dunaji je fangiral urar Anton Svetly pri neki proki za pričo. Naenkrat se je med obredom zgrudil pred velikim oltarjem in je umrl v nekaj minutah.

* **Dezerteri — tatovi.** V poslednjem času sta na Dunaju dva kanonirja imenito živela in izdajala večje svote denarja. Policijska poizvedovanja so dognala, da sta vojaka čez dan služila kot civilista pri nekem spediterju in pri tej priliki kradla. Zvečer pa sta se preoblekla v vojaško sukno in delala, kakor bi baš dospela iz vojašnice. V nedeljo jutraj pa so aretirali oba vojaka, ki sta dezerterja, na nekem starem podu in ju izročili pristojnemu vojaškemu oblastvu.

* **Redarji ubijalci.** V kratkem bo v Striju, v Galiciji, obravnava proti trem redarjem iz Doline, kateri so nekega dninarja, ki so ga imeli peljati v ječo, tako pretepali, da je vsled tega že par ur na to umrl.

* **Vseučiliški asistent — ponarejalec menjic.** „Dziennik poljski“ poroča, da je jeden najprijeteljnejših Ivovskih mladih zdravnikov, klinički asistent, dr. H., pobegnul iz Lvova in zapustil mnogo kaznjivih dolgov. Ponaredil je vrhu tega tudi za 40 tisoč goldinarjev menjic. Mladi zdravnik je pred nekaj dnevi odpotoval, češ, da bo v Berlinu nadaljeval svoje strokovne študije. Berolinska policija je pa odgovorila Ivovski, da zdravnik s takim imenom ni dospel v Berlin.

* **Škof igralnega brloga.** Igralna banka Montekarlska je dohodke škofu republike Monaco zvišala od 30.000 na 50.000 frankov. Bančina kupčija sedaj ne ovete Bog vé kako bujno, in roparski akcionarji upajo, da se tem dvrateje ukrepi, če tako pobožnemu možu kakor je škof, povišajo dohodke. V Montekarlju se usmrti mnogo nesrečnežev, ki so v igri izgubili ves svoj imetek, toda gotovo ni, če privoščki škof tem obupanim revežem krščanski pokop.

* **Ada Christen.** Proslula nemška pisateljica, Ada Christen, je umrla v nedeljo na Dunaju v 57. letu svoje dobe. Bila je zelo plodovita in je z velikim uspehom pisala pesni, novele, romane in drame.

* **Visoka starost.** V srbskem selu Kosin živi starka Stana Dajić, ki je stara 123 let, in se prav dobro ve spominjati dogodkov iz leta 1804. Stana je porodila 4 sine in 3 hčere, ti pa so rodili 46 unukov, od katerih jih živi 23. Do pred 6 meseci je opravljala še vse hišne posle.

* **Čuden mrtvec.** Nekemu Ivovskemu listu poročajo: Pretekli teden so konstatirali sorodniki kmetovalca Ivana Zuga, da je ta umrl. Preoblekli so ga in položili na mrtvaški oder in prižgali ob njem sveče. Nekako ob polnoči pa je vstal mrtvec, stopil doli z mrtvaškega odra ugasnil sveče in pričel pospravljati mrtvaški oder. Objednem je zahteval večerjo. Drugo jutro je šel v cerkev, plačal sveče in zvonjenje kakor tudi mizarja, ki mu je izdelal rakev. Zuk je popolnoma zdrav in krepak.

Telefonska in brzojavna poročila.

Lož 22. maja. Pozdravljamo jugoslovanski napredni klub. Trikratni „Živio“ kličejo napredni volilci v Ložu.

Dunaj 22. maja. V današnji seji poslanske zbornice so poslanci dr. Tavčar in tovariši stavili nujni predlog, naj se podeli pogorelem v Gorenjivasi nad Škofjokoloko primerna državna podpora. Krščanski socijalist Schneider je vprizoril lep škandal, ki prav dobro kaže živinsko surovost klerikalcev. Vprašal je prezidenta, če mu je znano, zakaj žid Hilsner še ni obešen in dejal, da se vsi merodajni krogi, tudi sodniki in ministri podkupljeni. Te surovosti so izzvale ugovore na kar je Schneider zavpil: Vi me lahko vsi skupaj v r . . . p . . . . Zbornica je potem nadaljevala razpravo o investicijski predlogi. Mej drugim je govoril tudi Pogačnik, ki je rekel, da Kranjska dežela ni zadovoljna s tem, kar dobi po investicijski predlogi, zlasti ker se zakon o lokalnih železnicah čisto nič ne ozirira na Kranjsko. Pogačnik je tudi ostro prijemal južno železnico in ožigosal Slovincem sovražno postopanje ravnateljstva državnih železnic v Beljaku. Razprava se nadaljuje.

Dunaj 22. maja. Morilec Waniek je bil danes justificiran. Ostal je trdovraten in ciničen do zadnjega zdihljaja.

Beligrad 22. maja. Kralj in kraljica sta ruskemu carju povodom njegovega rojstnega dne brzojavno čestitala. Car je jako prijazno odgovoril. To je ne le politične kroge, nego tudi vse javno mnenje mčno pomirilo, kajti carjev odgovor se smatra kot dokaz, da sodi afero kraljice Drage tako, kakor kralj.

Beligrad 22. maja. Poslanec Hočica in njegova soproga, odlična češka heroina, ki je zdaj gostovala na beligradskem gledališču in dobila tem povodom višji red, sta bila sprejeta v posebni avdienci. Kralj je sam napepljal pogovor na afero kraljice Drage in sta se Hočica in njegova soproga prepričala, da ima kralj popolno in neomajano zaupanje v kraljico in da nikakor ne veruje, da je bil mistificiran.

Berolin 22. maja. Tu se je primeril nov finančni škandal. Sodišče je aretovalo oba ravnatelja „Pomeranske hipotečne banke“, Schulzeja in Romecka, zaradi velikanskih sleparij. „Pomeranska hipotečna banka“ je veljala sploh za dvorno banko, in je posebno podpirala cerkve, da bi ljudstvo laglje varala.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Pevsko društvo „Slavec“ 12 K 20 vin, kot dohodek improviziranega plesa na izletu v Soteski. — Šhod juristov v Podbrezji 64 K. — Gosp. J. Levec v Radečah 5 K. nabrala gospa Mohoričeva v veseli družbi pri „Gmeinerju“. — G. Balantov Oto radi svoje vročekrvnosti 3 K. — Na svatbi gosp. Jos. Rebolja z gospico Josipino Vrhovec nabralo se je 7 K. — Skupaj 91 K 20 vin. — Živeli!

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošljita to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (2-7)

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206-2 m. Srednji srčni tlak 730-0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v 4 urah	Vetrovi	Nebo	Visočina v 14 urah
21.	8. zvečer	741.4	15.0	sr. jzhod	del. oblak.	00 mm.
22.	7. jutraj	741.8	11.4	sl. svzhod	jasno	00 mm.
	2. popol.	739.8	19.5	sr. jzhod	jasno	00 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 15.5°, normale: 14.8°.

Dunajska borza

dne 21. maja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata renta	117.85
Avstrijska kronska renta 4%	97.25
Ogrska zlata renta 4%	117.40
Ogrska kronska renta 4%	92.95
Avstro-ogrski bančne delnice	167.3
Kreditne delnice	690.25
London vista	240.42 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.47 1/2
20 mark	23.50
20 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.50
C. kr. cekini	11.33

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
 Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7 uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Paris, čez Klein-Reifling, v Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 8. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussees, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novoga mesta in Kocčevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Ugodno se proda novo „Styria“-kolo.

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Fino vino v steklenicah, Kulmbaško pivo v steklenicah, konjak, brinjevec, slivovko, Klauerjev „Triglav“

priporoča (12-115)

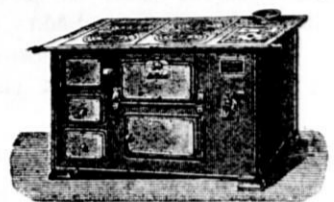
Edmund Kavčič
 v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Popolno opravo za pekarsko obrt

1086-1
 ter solnčno plahto z vso opremo
 proda se na Poljanski cesti št. 25.
Dobro obiskovana (1097-1)
gostilna
 s štirimi, dobro opravljenimi sobami za goste, z lepim vrtom, pokritim, dobro napravljanim kegljiščem, vse z električno razsvetljavo, pred vojašnico, se po ceni proda.
 Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

S. Goldschmidt & sin
 tovarna štedilnih ognjišč
 Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadnih opremljeni, kakor tudi z emajlom, porcelanom, s majolično opažbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-15)

Samo malo časa v Ljubljani
 v Lattermannovem drevoredu razstavljen:
 Velika veliki historični mehanični muzej in panoptikum
 v katerem so umetniška dela modelirske umetnosti in mehanike, izdelana v zgodovinskih in mitoloških voščenihi figurah in življenjski velikosti, elegantno in dragoceno opremljene, kakoršne se tukaj še niso kazale.
Vsaki dan odprto od 9. ure naprej.
 Vstopnina 15 kr. Vojaki do narednika in otroci 10 kr.

Ure za birmanska darila

(1073) priporoča v največji izberi (3)

Frid. Hoffmann, urar
 v Ljubljani, Dunajska cesta.

V Ljubljani. Četrtek, 30. maja. Samo 1 dan.
Barnum & Bailey Največje kazališče na svetu!

Amerikanski orjaški zabavni zavod.
 Nad 50 let ponos Amerike!
 Potuje sedaj po kontinentu

v 67 nalašč za to prirejenih železniških vozovih, ki tvorijo 4 vlake po 12 vozov. Vsa nedeljena skupina razstavljenah bode v 12 velikanskih paviljonskih šotorih, največji mej njimi ima dovolj prostora za skoro 12000 ljudi.
 Vsak dan 2 veliki predstavi: Popoldne ob 2. uri in zvečer ob 7. uri. Otvorjeno 1 1/2 ure pred pričetkom vsake predstave, da se ogleda živeče človeške abnormitete, troje čred slonov in dvojne menažerije redkih živalij.

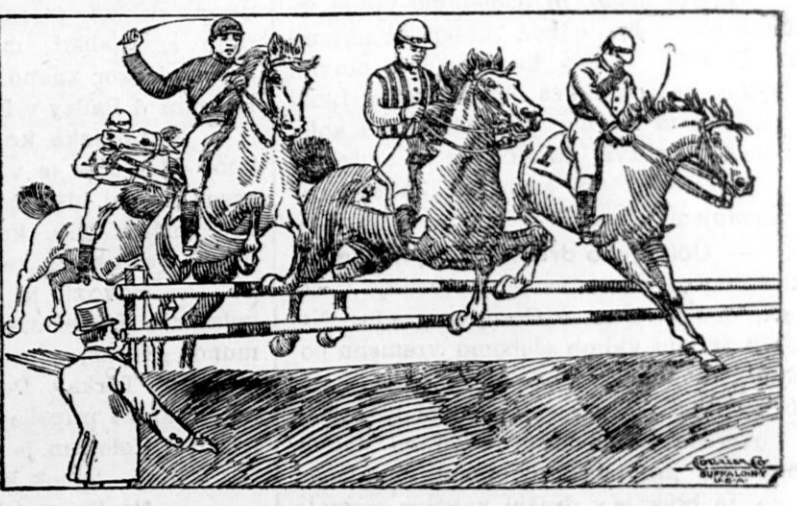
Nebrojne, nedosežne in neposnemljive predstave vratolomnih, neustrašljivih, izvajanj Vsak nastopajočih je mojster v svoji stroki. Vsak igralec zvezda. Vsako izvajanje, vse v areni se nudeče je pravo presenečenje. Vse dejanjski in gotovo novo in nikdar tu vidljivo!
Največja in krasna zanimivost, katero so kdaj ljudje zamislili. V treh velikih, za jezdnah predstavljanih namenjenih manežah, na dveh velikanskih odrih, na neizmernem dirkališču in prostranem prostoru za zračne predstave.

Celotne menažerije dresiranih divjih živalij.
 Dirke za stavo vseh vrst, akrobatska izvajanja, zračne umetnosti, telovadba na zemlji in v zraku in nova presenečenja. Vroči napori mečij šampionov in rekorde uničujoči poskusi ročnosti.
 70 lepih konj, naenkrat v manežo pripeljanih. 400 z darili odlikovanih konj v konjski razstavi. 3 črede najpametnejših slonov, predstavljajoči v treh manežah. 20 mejnarodnih pantomimskih klovnov.

Prava svetovna razstava modernih zanimivostij, cirkus, hipodrom, menažerija, razstava dresiranih živalij.

1000 mož, žensk, konj,
 pritlikavci, tetoviranci, požiralec mečev, dama z dolgimi lasmi in polno brado, deček s pasjo glavo, moški brez rok, žonglerji, tisoč izvirnih stvari in občudovanja vredne predstave. Skoro brezkončna vrsta najnovejših produkcij in izvajanj neustrašnosti in vratolomnega poguma, ki se nikjer ne vidijo in se prvič javno kažejo.

Cene po kakovosti prostorov:
 Vstopnina s sedežem vred **K 1-20 in K 2-50**, zaklopni sedež **4 K**, rezerviran prostor **5 K**, loža **6 K** za prostor. Vsi prostori so numerirani, le po K 1-20 in K 2-50 ne, in se dobé ob otvoritveni uri pri vohu. Otroci izpod 10 let plačajo polovico na vseh prostorih, izvzemši prostore po K 1-20 in K 2-50. Prostori po 5 in 6 K dobé se na dan razstave pri:

Otonu Fischer-ju, trgovina muzikalij, Kongresni trg št. 9. (Tonhalle).
 Vstopnina velja za vse naznanjene zanimivosti in sedež. (1088-1)
Predstave v Zagrebu 28. in 29. maja, v Mariboru 31. maja.